

**A Kúria
Jogegységi Panasz Tanácsának
h a t á r o z a t a**

Az ügy száma: Jpe.II.60.046/2024/7.
A felperes: a felperes neve
(a felperes címe)
A felperes képviselője: Dr. Buglos Katalin Ügyvédi Iroda
(a felperes képviselőjének címe., eljáró ügyvéd: Dr.
Buglos Katalin)
Az alperes: az alperes neve
(az alperes címe)
Az alperes képviselője: Rajkai és Takács Ügyvédi Iroda
(az alperes képviselőjének címe., eljáró ügyvéd: Dr.
Rajkai Balázs)
A per tárgya: jogalap nélküli gazdagodás
A jogegységi panaszt benyújtó fél: az alperes
A jogegységi panasszal támadott határozat: Gfv.30.201/2024/2. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria az alperes jogegységi panaszát elutasítja.

Indokolás

A jogegységi panasz alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes energetikai korszerűsítéshez szükséges tervezői szolgáltatások tárgyában kiírt közbeszerzési eljárásban pályázatot nyújtott be az alpereshez, amely a felperest jelölte meg nyertesként. Egy további ajánlattevő (a továbbiakban: ajánlattevő) előzetes vitarendezési kérelmet, majd jogorvoslati kérelmet terjesztett elő.

[2] A felperes mint vállalkozó és az alperes mint megrendelő között 2017. április 12-én négy tervezői szerződés jött létre négy épület (energetikai korszerűsítéshez szükséges) tervezői szolgáltatások beszerzésére.

[3] A Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottsága az ajánlattevő jogorvoslati kérelmére indult eljárásban megállapította, hogy az alperes megsértette többek között a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 131. § (7) bekezdését, mivel a jogorvoslati kérelem benyújtását követően és a közbeszerzési ügy befejezését eredményező határozat meghozatala előtt kötött szerződést a felperessel.

[4] A felperes a szerződések alapján elkészítette az energetikai korszerűsítéshez szükséges engedélyek beszerzésének dokumentumait; beszerezte az engedélyeket, hozzájárulásokat; elkészítette a kivitelezési dokumentációt és az energetikai tanúsítványt. A tervezési szerződések megkötésével és azok teljesítésével a felperesnek összesen 29.848.913 forint költsége merült fel.

[5] A Közbeszerzési Döntőbizottság keresetet terjesztett elő a felperes és alperes között létrejött szerződések visszamenőleges hatályú érvénytelenné nyilvánítása iránt. A bíróság ítéletében megállapította a tervezési szerződések érvénytelenségét.

[6] A felperes keresetében a tervezéssel érintett három épület vonatkozásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:113. § (1) bekezdése alapján 31.407.100 forint, a Ptk. 6:115. § (2) bekezdése alapján 20.826.608 forint, és egy további ingatlan tekintetében a Ptk. 6:115. § (2) bekezdése alapján 8.489.141 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[7] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

[8] Az elsőfokú bíróság 29.036.113 forint megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[9] Arra a következtetésre jutott, hogy a felek között a Ptk. 6:251. §-a szerinti tervezési szerződések jöttek létre, amelyek érvénytelenségét a bíróság utóbb megállapította. A Ptk. 6:113. § (1) bekezdésére alapított elsődleges kereset nem találta megalapozottnak: indokolása szerint az alperes nem gazdagodhatott a felperes szolgáltatásával, mivel azt a közbeszerzési szabályok megsértése miatt nem használhatta fel uniós finanszírozás megszerzése érdekében, továbbá a felperesi tervek ténylegesen nem is használta fel, hanem újakat szerzett be az ajánlattevőtől.

[10] Megállapította, hogy a felperes műszaki szempontból jó minőségben elvégezte a tervezési feladatot, és amennyiben a tervek jogi szempontból felhasználhatók lennének, akkor az általa meghatározott értéket képviselnék.

[11] Álláspontja szerint a Ptk. 6:115. § (2) bekezdésére alapított kereset jogalapja fennáll, mert az alperes kárt okozott a felperesnek azzal, hogy a szerződéskötési moratórium során kötött vele szerződést.

[12] Hangsúlyozta, hogy az alperes a Ptk. 6:115. § (2) bekezdésére alapított igényösszegezését nem vitatta a perfelvétel során, védekezése a Ptk. 6:113. §-a szerinti igényérvényesítésre korlátozódott, és csak az érdemi tárgyalási szakban tette vitássá a kár bekövetkeztét és mértékét. Ettől függetlenül – utalt rá – a szakértők lényegében egyöntetűen egyetértettek a felperes által készített elszámolással, megállapították, hogy a munkaidő, bérköltség és működési költség nem volt eltúlzott. Mindezek alapján döntése szerint a felperes összesen 29.036.113 forint kártérítésre tarthat alappal igényt.

[13] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a per főtárgya tekintetében a fellebbezett rendelkezését helybenhagyta a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján.

[14] Indokolása szerint az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:115. § (2) bekezdésére alapított másodlagos kereset szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntése is helyes, annak indokait csak pontosította.

[15] Az alperes kifogásaival szemben – amelyek szerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget az anyagi pervezetéssel kapcsolatos kötelezettségének, nem tisztázta az ellenkérelem tartalmát, a határozatát aggályos szakvéleményre alapította és az indokolási kötelezettségének

sem tett eleget – azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a kifogásolt eljárási szabálysértéseket nem követte el.

[16] Kifejtette: az iratokból megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a keresetlevél kézbesítésével és az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére irányuló felhívással egyidejűleg egyebek mellett tájékoztatta az alperest, hogy érdemi védekezés hiányában a Pp. 203. § (2) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni. Ezt követően – mint utalt rá – az alperes kérte ugyan a kereset elutasítását, érdemben azonban csak az elsődleges – a Ptk. 6:113. §-ára alapított – keresetre nyilatkozott, a másodlagos, a Ptk. 6:115. § (2) bekezdésére alapított keresettel – sem annak jogalapjával, sem az összegszerűségével – szemben érdemi védekezést nem terjesztett elő, a felperes által előadott tényállásra és az azon alapuló jogállításra, az érvényesített jogra nem nyilatkozott, ezért azokat okfejtése szerint a Pp. 203. § (2) bekezdés a) és b) pontjaiban foglaltak szerint kell megítélni.

[17] A fentiekből azt a következtetést vonta le, hogy a fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetés szabályát nem sértette meg, mert a Pp. 237. §-a alapján az érdemi ellenkérelem tekintetében ez akkor terheli, ha az abban foglalt perfelvételi nyilatkozat hiányos, nem kellően részletezett vagy ellentmondó. Mindezekből következően a Pp. 203. §-a szerint úgy tekintette, hogy az alperes a felperes Ptk. 6:115. § (2) bekezdésére alapított igényérvényesítését alátámasztó tényállítását, jogállítását, illetve bizonyítékát nem vitatja, az ellenfél érintett kérelme, illetve indítványa teljesítését nem ellenzi, és ellenkérelme megalapozásához nem kíván, illetve nem tud az érintett perfelvételi nyilatkozat szerinti tényállítást, jogállítást, kérelmet, bizonyítékot vagy bizonyítási indítványt előterjeszteni.

[18] Kitért arra is, hogy az alperes – az elsőfokú bíróság által megítélése szerint helyesen rögzítetten – a másodlagos kereset jogalapját és összegszerűségét vitató nyilatkozatot az elsőfokú eljárásban először az érdemi tárgyalási szakban, közvetlenül a berekesztést megelőzően előterjesztett, 148. sorszámú előkészítő iratában tett, lényegében a fellebbezésben foglalt tartalommal. Rámutatott: a Pp. 7. § (1) bekezdés 4. b) pontja értelmében az alperesnek ez a nyilatkozata ellenkérelem-változtatásnak – és nem a jogi érvelése Pp. 221. § (1) bekezdés g) pontja szerinti kiegészítésének – minősül, mert annak kell tekinteni azt, ha a fél a nem vitatottnak, illetve nem ellenzettnek tekintendő jogállítást vagy kérelmet utóbb vitatja. Kiemelte: a félnek a Pp. 217. §-ában foglaltak szerint ilyen esetben az ellenkérelem-változtatás engedélyezése iránti kérelmet kell írásban előterjesztenie, és az ellenkérelem-változtatásban foglaltak a keresettel szembeni védekezés részeként csak akkor vehetők figyelembe, ha a Pp. 219. §-ában foglaltaknak megfelelően a bíróság az ellenkérelem-változtatást engedélyezi. Rögzítette: ilyen kérelmet az alperes nem terjesztett elő az elsőfokú eljárásban, ezért arról az elsőfokú bíróság nem is dönthetett, amiből pedig az következik, hogy az alperes 148. sorszámú előkészítő iratában foglaltakat az elsőfokú ítélet meghozatalakor nem lehetett figyelembe venni.

[19] A fentiekből érvelése szerint az is következik, hogy az alperesnek a fellebbezésben a 148. sorszámú előkészítő iratban foglaltakkal egyező előadása a másodfokú eljárásban is az ellenkérelem megváltoztatásának minősül, amire a Pp. 373. §-ában foglaltak értelmében nincs lehetőség. Mindezek okán az alperes másodlagos keresettel szembeni, a fellebbezésben kifejtett érdemi védekezését figyelmen kívül hagyta, amiből szükségszerűen következik, hogy az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló kérelmének nem látta érdemben vizsgálható alapját.

[20] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet indokolását annyiban pontosította, hogy az alperes nemcsak a Ptk. 6:115. § (2) bekezdésére alapított kereset összegszerűségét nem vitatta a perfelvétel során, hanem a hatályos ellenkérelem-változtatás hiányára is tekintettel e kereset vonatkozásában sem a jogalapra, sem az összegszerűségre nem adott elő érdemi védekezést.

Erre tekintettel az elsőfokú ítélet jogi indokolását sem tartotta hiányosnak azáltal, hogy csak az alkalmazandó anyagi jogi szabályt és lényegében a felperes által előadott tény- és jogállítások elfogadását tartalmazza. Hangsúlyozta: a felperes kára a Pp. 266. § (1) bekezdése értelmében, mint nem vitatottnak tekintendő tényállítás, valósnak elfogadható, ezért szakértői bizonyítás nélkül megállapítható volt.

[21] A jogerős ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Előadta, hogy a jogerős ítélet indokolása nem tartalmaz arra vonatkozó megállapítást, hogy az elsőfokú ítéletet azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben, és ténylegesen is eltérő, alapvetően eljárásjogi alapon hagyta azt helyben. Állította: a másodfokú bíróság nem az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített érdemi, anyagi jogi alapon, hanem tisztán eljárásjogi okból, a Pp. 203. § (2) bekezdésére alapítottnan állapította meg a felperes másodlagos kereseti kérelmének megfelelő marasztaló ítélet rendelkező részének megalapozottságát az elsőfokú ítélettől eltérő jogszabályi rendelkezés és jogi indoklás mellett.

[22] Amennyiben a Kúria a fentiekkel nem értene egyet, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt egyéb, felülvizsgálati okokra vonatkozóan a Pp. 412. § (2) bekezdésére figyelemmel a 409. §-ára alapított felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is benyújtott. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében az ügy érdemére kiható jogszabálysértésként jelölte meg, hogy a jogerős ítélet az elsőfokú eljárás perfelvételi szakaszában hatályos Pp.: rendelkezéseivel ellentétesen figyelmen kívül hagyta az ellenkérelmében előterjesztett, az általánosság szintjét meghaladó vitatását, illetve a per későbbi szakaszában feltételhez nem kötött, eltérő, illetve további jogi érvelést tartalmazó alperesi nyilatkozatot figyelmen kívül hagyta a fellebbezés és az elsőfokú ítélet felülbírálata során. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság a 2021. január 1. napját megelőzően hatályos Pp. szabályok és irányadó ítélkezési gyakorlat alapján hozta meg a döntését úgy, hogy az elsőfokú eljárásra már a 2021. január 1-től hatályos Pp. szabályok vonatkoztak, mivel a perben az elsőfokú bíróság a perfelvételt 2021. április 22-én zárta le, az elsőfokú ítéletet pedig 2023-ban hozta meg.

[23] Két okból kérte a felülvizsgálat engedélyezését. Egyrészt a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a Gpkf.45.055/2022/12. számú (megjelent: BDT 2022.4544. számon) és a Gfv.30.438/2022/9. számú döntésektől „mint közzétett kúriai határozatoktól” jogkérdésben való eltérésre hivatkozott. Az utóbbi tekintetében eltérésnek jelölte, hogy ha bármely elsőfokú bírósági pervezetés elégtelen lett volna, akkor a másodfokú bíróságnak tájékoztatnia kellett volna a feleket az anyagi jogi felülbírálat keretében az eltérő álláspontról, és a fellebbező fél kérelme alapján azt az elbírálás során figyelembe venni, de ez szerint nem történt meg. Álláspontja szerint, ha minimális mértékben is megállapítható a Pp. 199. § (2) bekezdés b) pontja szerinti védekezési elem léte a részéről, amely a jelen esetben legalábbis a felperesi tényállítások vitatása keretében nyilvánvalóan adott, úgy a mulasztás jogkövetkezményei még a Pp. 2021. január 1. napját megelőzően hatályos szabályai szerint sem alkalmazhatóak, illetve az elsőfokú bíróság anyagi pervezetési kötelezettsége irányadó, amelyet a másodfokú bíróságnak a felülbírálat során figyelembe kellett volna vennie.

[24] Másrészt a joggyakorlat egységének biztosítása miatt a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja első fordulatra alapította a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét, figyelemmel arra, hogy a jogszabályi rendelkezések 2021. január 1. napját követő megváltozása folytán értelemszerűen olyan határozat, amely az ezt követően elsőfokú eljárásban alkalmazandó eljárási szabályokra tekintettel a jogerős ítélet által felvetettek szerinti kérdést tárgyalja, nem keletkezett. Érvelése szerint, ha kizárólag a 2021. január 1. napját megelőzően hatályos Pp. szabályok – 7. § (1) bekezdés 4. pont, 199. § (2) bekezdés b) pont, 221. § (1) bekezdés g) pont, és ezeken keresztül a 266. § (1) bekezdés – alapján közzétett ügyazonosságú ítéletek

szerepelnek a közzétett határozatok között, az alappal veti fel a joggyakorlat széttartó dokumentáltságát, tehát a joggyakorlat egységesítésének csak az felelhet meg, ha azonos kérdésben a jogszabályváltozást követően is kerül sor irányadó határozat közzétételére.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

[25] A Kúria a 2024. július 16-án kelt, Gfv.30.201/2024/2. számú végzésével az alperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét visszautasította.

[26] Kiemelte: nincs helye felülvizsgálatnak vagyoni jogi perben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben [Pp. 408. § (2) bekezdés]. Utalt arra, hogy a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 11. pontja szerint a másodfokú ítélet indoklásában hivatkozott jogszabályhely vagy az indoklás tartalma alapján a Kúria állapítja meg – azt hivatalból vizsgálva –, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta-e helyben. E kérdés elbírálása során – mutatott rá – azt kell vizsgálni, hogy a keresettel érvényesített jog és az érdemi védekezés által körülhatárolt jogvita érdemi eldöntése szempontjából jelentős kérdésekben megegyezett-e az eljáró bíróságok álláspontja, és ebben a körben felhívta a Kúria Pfv.21.058/2022/2. (megjelent: BH 2022.326. számon is), Pfv.21.248/2023/2., Gfv.30.415/2023/2., Pfv.20.509/2024/2. számú határozatait. Megállapította: az adott ügyben a másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a másodlagos kereset szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, valamint érdemi döntése is helyes; a másodfokú bíróság csak az elsőfokú ítélet [132] bekezdésében foglalt indokait pontosította az alperes perbeli jognyilatkozatainak eljárásjogi értékelésével kapcsolatban. Következtetése szerint az eljáró bíróságok álláspontja megegyezett a jogvita érdemi eldöntése szempontjából jelentős kérdésekben, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben, így nincs helye felülvizsgálatnak [Pp. 408. § (2) bekezdés]. Álláspontja szerint ezért az ügyben felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet (a továbbiakban: kérelem) kellett előterjeszteni [Pp. 409. § (1) bekezdés és 410. § (1) bekezdés].

[27] Indokolása szerint a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont cd) alpontja alapján a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozás esetén a kérelemben meg kell jelölni a Kúria közzétett határozatát és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálattal támadott ítéleti rendelkezés jogkérdésben eltér. Mivel a kérelemben hivatkozott BDT 2022.4544. számon megjelent határozatot nem a Kúria, hanem a Pécsi Ítélőtábla hozta, ezért az attól való eltérést érdemben nem vizsgálta.

[28] Kifejtette továbbá: a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont cd) alpontja, valamint a PK vélemény 5. pontja alapján a kérelemben meg kell jelölni az engedélyezést megalapozó azt a konkrét jogkérdést, amellyel kapcsolatban az engedélyezést kérő fél álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet a Kúria közzétett határozatától eltér (Pfv.20.967/2022/2., megjelent: BH 2022.327. számon is; Gfv.30.367/2023/3., Pfv.21.028/2023/2.). Ennek feltüntetése érvelése szerint elengedhetetlen, mert a kérelem érdemi elbírálása során a Kúriának a fél által megjelölt jogkérdés alapjául szolgáló jogértelmezést kell vizsgálnia a PK vélemény 5. pontjában írt szempontok szerint. Kiemelte: a jogkérdés fél általi megjelölése nem mellőzhető, mert a Kúria a fél kérelméhez kötve van, és csak a kérelemben foglaltakat vizsgálja (PK vélemény 7. pont). Amint rámutatott, az alperes kérelmében idézte a Kúria Gfv.30.438/2022/9. számú határozatának egyes bekezdéseit és a döntés elvi tartalmát, valamint a konkrét ügyben való eltérésre utalva saját jogi érvelését adta elő, de nem jelölt meg olyan jogkérdést, amellyel összefüggésben az alapul szolgáló jogértelmezés érdemben vizsgálható lenne.

[29] A kérelem második része tekintetében kifejtette: a PK vélemény 1. pontja alapján a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdéssel kapcsolatban még nincs jogegység, vagy már van, de az veszélyeztetett. Erre figyelemmel az engedélyezést megalapozó okok [Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont ca) alpont] körében meg kell jelölni az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat. Megállapította: az alperes kérelmében az általa hivatkozott, 2021. január 1-jét követően alkalmazandó jogszabályi rendelkezések bírói gyakorlatáról nem nyilatkozott, nem indokolta, hogy a bírói gyakorlat miben és miért nem egységes, vagy – egységes joggyakorlat fennállása esetén – az miért veszélyeztetett, továbbá egyáltalán nem jelölt meg az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat.

[30] Kitért arra is: a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont ca) alpontja, valamint a PK vélemény 1. pontja alapján a kérelemben a joggyakorlat egységének biztosításával összefüggésben is meg kell jelölni az engedélyezést megalapozó jogkérdést. Ennek feltüntetését elengedhetetlennek tartotta, mert a kérelem érdemi elbírálása során a Kúriának a fél által megjelölt jogkérdés elvi jelentőségét, az azzal kapcsolatos korábbi állásfoglalását, valamint a bírói gyakorlat egységességét vagy veszélyeztetettségét kell vizsgálnia a PK vélemény 1. pontjában írt szempontok szerint. Okfejtése szerint az alperes a joggyakorlat egységének biztosításával összefüggésben sem jelölt meg olyan jogkérdést, amelynek elvi jelentősége és bírói gyakorlata érdemben vizsgálható lenne.

[31] Mindezekre figyelemmel azt állapította meg: a kérelem egyik része sem felel meg a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont ca) és cd) alpontjában foglaltaknak, ezért azt visszautasította a Pp. 410. § (4) bekezdése alapján.

A jogegységi panasz

[32] A Kúria Gfv.30.201/2024/2. számú végzésével (a továbbiakban: támadott határozat) szemben az alperes (a továbbiakban: panaszos) terjesztett elő jogegységi panaszt a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/B. § (1)-(2) bekezdései alapján arra hivatkozva, hogy a támadott határozat eljárásjogi kérdésben eltér a Kúria 2012. január 1. napja után hozott, a Bírói Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozataitól. Erre tekintettel a panaszos a támadott határozat hatályon kívül helyezését, és a Kúria új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte a Bszi. 41/D. § (2) bekezdése alapján.

[33] Álláspontja szerint a támadott határozat három szempontból vizsgálandó: elsődlegesen abból a szempontból, hogy a Kúria helyesen minősítette-e a Pp. 408. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálati korlát fennállását; másodlagosan arra nézve, hogy a felülvizsgálatot visszautasító végzés megghiúsította-e az állítólagos jogsértés orvoslását; a harmadlagos kérdés pedig az, hogy az általa megjelölt kérdés eljárásjogi jellegű-e, és annak elvi jelentősége érdemben vizsgálható-e.

[34] Elsődleges érvelése szerint az általa hivatkozott határozatok (Kúria Jpe.I.60.001/2023/9., Pfv.20.954/2020/5., Gfv.30.002/2024/10., Gfv.30.450/2023/7., Gfv.30.372/2023/7., Gfv.30.177/2023/4., Pfv.20.350/2023/6., Pfv.21264/2022/12., Gfv.30.477/2023/2.) egyező tartalma, hogy ha megállapítható bármilyen érdemi eltérés az első- és másodfokú ítélet indokolása között, a helybenhagyás mellett, akkor az nem teszi alkalmazhatóvá a Pp. 408. § (2) bekezdését, és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztése szükségtelen. Egységesen kimondható e határozatok alapján is – érvelt – az az egyébként a PK véleményben megjelenő elv, hogy a másodfokú bíróság ítéletének indokolásából egyértelműen ki kell derülnie, ha az elsőfokú bíróság indokaival maradéktalanul egyetértett, illetve ha további indokokat csak a fellebbezésre figyelemmel fogalmazott meg.

[35] E körben azt emelte ki: az elsőfokú bíróság érdemben látta megalapozottnak a felperes megítélt kereseti kérelmeinek jogalapját, amikor indokolásában rögzítette, hogy megalapozottnak találta, a felperesnek a panaszos kárt okozott azzal, hogy a szerződéskötési moratórium időszakában kötött a panaszos szerződést a felperessel, ezen túl az indokolás kifejezetten utalt a lefolytatott bizonyításra a jogalap tekintetében is. Hozzátette: az elsőfokú bíróság csak és kizárólag az összecszerűség körében utalt az ellenkérelem hiányosságaira, arra, hogy a perfelvétel során a panaszos nem vitatta azt, de ettől függetlenül a szakvélemények a kereseti összecszerűséget alátámasztották. Szerinte ezzel szemben a másodfokú bíróság nem csupán reflektált a felek másodfokú eljárásban tett cselekményeire, vagy további indokokkal egészítette ki az elsőfokú ítélet indokolását, hanem más eljárásjogi alapon ítélte meg az érvényesített anyagi jog fennállását, amikor arra tekintettel hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy nem volt hatályos ellenkérelem a másodlagos kereseti kérelmekkel szemben. Mindezekre tekintettel egyértelműen megállapíthatónak látta az elsőfokú ítélettől eltérő jogi indokolást, érvelése szerint eljárásjogi értelemben bizonyosan, hiszen az elsőfokú ítélet eljárásjogi minősítést az ellenkérelemmel kapcsolatosan csak és kizárólag az összecszerűség körében tett. Vitatta a támadott határozatnak azt a megállapítását, hogy az eljáró bíróságok álláspontja megegyezett a jogvita érdemi eldöntése szempontjából jelentős kérdésekben, mivel az elsőfokú bíróságnak a nyilatkozataival kapcsolatos értékelése egyértelműen eltért a másodfokú bíróság értékelésétől.

[36] Kifejtette: az ügyazonosság akként határozható meg, hogy ha a másodfokú ítélet indokolásának bármilyen eleme van, amely nem felel meg maradéktalanul az elsőfokú ítélet indokolásának, akkor a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztése szükségtelen, és a felülvizsgálati kérelmet érdemben kell elbírálni. A fentiek alapján okfejtése szerint valamennyi hivatkozott közzétett határozat, valamint a támadott határozat tekintetében az ügyazonosság kritériumai teljesülnek.

[37] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemnek a Kúria közzétett határozatától való eltérésre hivatkozó részével kapcsolatos visszautasítás vonatkozásában állította, hogy a kérelemben szerepelt a támadott határozatban hivatkozott Pp. 410. § (2) bekezdés előírása szerinti kötelező tartalom, amelynek hiányában a PK vélemény 7. pontja alapján a kérelem visszautasításának lenne helye, így abban a felülvizsgálni kért döntést, az ügy érdemére kiható jogszabálysértést, és az engedélyezést megalapozó okokat feltüntette. Ettől eltérő kérdésnek tekintette, hogy ezek az okok megalapozottak-e, tehát alkalmassá teszik-e ténylegesen a felülvizsgálat engedélyezésére a kérelmet, amit nem a visszautasítás, hanem az érdemi elbírárlást követően a felülvizsgálat esetleges megtagadásának vonatkozásában kell értékelni.

[38] Az ügyazonossági feltétel az általa e vonatkozásban hivatkozott határozatok (Gfv.30.438/2022/9., Pfv.20.706/2024/2.) és a panasszal támadott végzés között álláspontja szerint fennáll, hiszen ténykérdés – érvelt –, hogy a Pp. 410. § (2) bekezdése szerinti tartalmi feltételeket a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben megjelölte. Kiemelte, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme a jogkérdést kétséget kizáróan felvetette, ami arra vonatkozott, hogy mi a bíróság eljárási törvény szerinti feladata a nem egyértelmű, vagy a per kereteinek meghatározásához szükséges nyilatkozat esetén.

[39] A panaszos a harmadik állított eltérés tekintetében kifejtette: a Gfv.30.477/2023/2. számú határozat [40] bekezdése rögzíti, hogy a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára akkor hivatkozhatnak a felek, ha a jogszabályokban változás következett be, amely kétségesse teszi, hogy a meglévő iránymutatások továbbra is irányadóak lennének. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem lényegét ebben a kérdésben abban látta, hogy nincs olyan elérhető, hivatkozható gyakorlat, amely a megjelölt jogszabályváltozás kapcsán összehasonlíthatóvá teszi a felülvizsgálattal támadott döntést más, már közzétett határozattal.

Érvelése szerint, ha a megváltozott eljárási jogszabály helytelen alkalmazása mellett marad hatályban egy jogerős ítélet, az előbb-utóbb – feltételezve, hogy az álláspontja helyes és a másodfokú bíróság jogalkalmazása helytelen – a kialakítandó jogegységet veszélyezteti.

[40] Nézete szerint a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára alapított kérelem nem teszi szükségessé közzétett határozattal való ellentmondás hivatkozását, az a (3) bekezdés szerinti engedélyezési feltétel részét képezi. A jogkérdés, illetve a jogegység veszélyeztetésének felvetését önmagában alkalmasnak tartotta arra, hogy a felülvizsgálat engedélyezése során, illetve a felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatása körében ezt a kérdést a Kúria eldöntse.

[41] Hangsúlyozta: a Kúria a hivatkozott Gfv.30.477/2023/2. számú határozatában ugyanazokat a feltételeket, amelyeket a támadott határozatban a kérelem visszautasítását indokoló feltételként határozott meg, már a felülvizsgálat megtagadásának okaként jelenítette meg, azaz érdemben bírálta el a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet.

[42] Ugyanerre következtetett a harmadik állított eltérés körében hivatkozott, Gfv.30.425/2023/3. számú határozattal összefüggésben is, amely szerint a PK vélemény 3. pontja alapján akkor lehetséges a jogerős ítélet felülvizsgálata, ha ugyan nem alakult ki szétartó bírói gyakorlat, de olyan jogértelmezési kérdés vetődik fel, amellyel kapcsolatosan a Kúria korábban még nem foglalt állást; ilyennek tekintendő például, ha egy új jogszabály értelmezése elvi irányutatást követel.

[43] Állította: az adott esetben a 2021. január 1. napját megelőzően hatályos Pp. szabályok – 7. § (1) bekezdés 4. pont, 199. § (2) bekezdés b) pont, 221. § (1) bekezdés g) pont, és ezeken keresztül a 266. § (1) bekezdés – alapján közzétett ügyazonosságú ítéletek szerepelnek a közzétett határozatok között, ami álláspontja szerint felveti a joggyakorlat szétartó dokumentáltságát, tehát a joggyakorlat egységesítésének csak az felelhet meg, ha azonos kérdésben a jogszabályváltozást követően is irányadó határozatot tesz közzé a Kúria.

Az ellenérdekű fél nyilatkozata

[44] Az alapeljárás felperese nyilatkozatában tartalma szerint – annak megalapozatlansága okán – a jogegységi panasz elutasítását kérte.

[45] Hangsúlyozta: a Kúria helyesen döntött akkor, amikor úgy foglalt állást, hogy az adott ügyben a felülvizsgálat engedélyezésére szükség van. Az irányadó joggyakorlat álláspontja szerint azt mutatja, hogy amennyiben a másodfokú bíróság azt állapítja meg, hogy az elsőfokú bíróság döntése érdemben helyes, és az indokolást is teljes egészében helytállónak tartja, csupán néhány kiegészítést tesz, úgy érvényesül a Pp. 408. § (2) bekezdésében meghatározott korlát.

[46] Utalt arra: ezt az értelmezést számos közzétett bírósági döntés támasztja alá. Ez fejeződik ki – érvelése szerint – a PK vélemény 11. pontjában, a Kúria Pfv.20.272/2020/2., Gfv.30.562/2022/2., Pfv.21.201/2020/2., Pfv.20.624/2020/2. számú döntéseiben. Ezek alapján egyértelműnek tartotta, hogy az indokolás kiegészítése, illetve pontosítása nem jelenti azt, hogy a másodfokú bíróság eltért volna az elsőfokú bíróság döntésétől, továbbá az sem jelent eltérést, amennyiben a másodfokú bíróság más perjogi alapon jutott el ugyanahhoz az alkalmazandó joghoz.

[47] Megjegyezte: a panaszos által e körben hivatkozott döntések kivétel nélkül olyan ügyekben születtek, amelyekben a másodfokú bíróság megállapította azt is, hogy az elsőfokú bíróság indokolása legalább részben nem volt helytálló, míg a tárgyi ügyben nem volt olyan része az elsőfokú bíróság döntésének, amelyet a másodfokú bíróság tévesnek vagy helytelennek minősített volna. Következtetése szerint helyesen járt el a Kúria akkor, amikor azt állapította meg, hogy az adott ügyben szükség van felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztésére, ezért elsődlegesen a panaszos által előterjesztett engedélyezési kérelemről döntött.

[48] A panaszos a Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében – mint utalt rá – a PK vélemény 5. pontjának követelménye ellenére nem határozta meg azt a kérdést, amelyet elvi jelentőséggel döntött el a kúriai határozat, és amelytől ennek fényében a jogerős döntés eltért. A fentiekre tekintettel a Kúria értékelését helyesnek tartotta ebben a körben is: a panaszos kérelme nem alkalmas érdemi elbírálásra, mivel nem történt meg a jogkérdés megjelölése.

[49] Kifejtette: a panaszosnak ahhoz, hogy felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozással érdemben elbírálható legyen, a PK vélemény 1. pontjára figyelemmel nem elegendő csupán annak megjelölése, hogy a Kúria a felmerült jogkérdésben még nem foglalt állást, hanem ehhez kapcsolódóan azt az alsóbb fokú bíróságok által folytatott gyakorlatot (beleértve a jogerős döntésben rögzített gyakorlatot) is elő kell adnia, amely eltérő, és ezen eltérés miatt a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. Állította, hogy a panaszos azonban ezzel szemben csupán arra utalt, hogy volt egy jogszabályváltozás, de nem derült ki a kérelemből, hogy pontosan mely eljárási rendelkezéseket érintette, illetve azt rögzítette, hogy e jogszabályváltozás óta a Kúria még nem tett közzé elvi jelentőségű határozatot. Álláspontja szerint emiatt a Kúria helyesen értékelte a panaszos kérelmét, amikor azt állapította meg, hogy a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára alapítottan sem volt érdemi elbírálásra alkalmas, így a panaszos felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét visszautasította.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése és annak jogi indokai

[50] A jogegységi panasz nem alapos.

[51] A Kúria előjáróban utal arra, hogy a jogegység követelményét Magyarország Alaptörvényének 25. cikk (3) bekezdése rögzíti, kimondva, hogy „[a] Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét.” A Kúria e feladatát az ítélezése során akkor teljesíti, ha a közzétett kúriai döntéseiben elfogadott jogértelmezés elvi tartalmát (ún. *ratio decidendi*) az azonos ügyekben követi.

[52] Amint arra a Kúria a Jpe.I.60.002/2021/7. és a Jpe.I.60.005/2021/5. számú határozataiban is rámutatott: a jogegység fogalmát az egyes eljárási törvények nem definiálják, a Bszi. jogegységi eljárásra és jogegységi panasz eljárásra vonatkozó rendelkezéseiből, annak egyes eseteire vonható le – negatív oldalról – következtetés, amelynek értelmében a jogegység hiányát a korábbi döntéstől való indokolatlan eltérés okozza. A jogegység követelménye tehát sohasem absztrakt, hanem mindig konkrét ügyekhez, jogértelmezéshez köthető, az csak meghatározott és megjelölt bírói döntések tekintetében merülhet fel. Következésképpen – a jogegységi panasz eljárásokban eddig kialakult gyakorlatot követve – a jogegység követelményén belül az az elvárás, hogy ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyazonosság) a jogértelmezés is azonos legyen. Ha nincs meg az ügyek közötti azonosság, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor sem jogilag, sem tágabb értelemben nem értelmezhető a jogegység.

[53] A jogegységi panasz eljárás – amint azt a Jogegységi Panasz Tanács már a Jpe.I.60.005/2021/5. számú határozatával megállapította – rendkívüli, a jogerő utáni, a jogegységet célzó, a Bszi. külön szabályozásán alapuló *sui generis* eljárás, amely nem a per folytatása, hanem a jogrendszer belső koherenciájának a megteremtését szolgálja. A jogegységi panasz eljárásban ezért a Kúria nem bírálja felül a jogerős határozatot, hanem kizárólag azt vizsgálja, hogy a jogegységi panaszban kifejezetten megjelölt, közzétett kúriai határozatoktól való eltérés bekövetkezett-e, és ha igen, az eltérés indokolt volt-e vagy sem. A Kúria tehát a jogegységi panasz eljárás során a fél által megjelölt keretben, az általa hivatkozott eltérések tekintetében vizsgálja a panasz megalapozottságát (Jpe.II.60.060/2023/7.).

[54] A jogegységi panasz eljárás előzőekben említett kereteit kijelölik egyfelől azok a közzétett kúriai határozatok, amelyekről való eltérésre a panasz előterjesztője a felülvizsgálati kérelmében és a jogegységi panaszában egyaránt hivatkozott, másrésről az a jogkérdés, amelyben a panaszos eltérést állít. A Jogegységi Panasz Tanács már számos határozatában nyilvánvalóvá tette, hogy ebben a körben nem elégséges csupán megjelölni az összevetni kért határozatokat, miképpen az eltérésre való pusztán hivatkozás sem nyitja meg az utat a panasz érdemi elbírálására. A jogegységi panasz előterjesztőjének ki kell munkálnia: a támadott határozat konkrétan melyik jogszabályi rendelkezésre vonatkozó, mely jogértelmezést, jogi érvelése mely pontjában nem tartotta be. Ebből következően fel kell tárni az ügyek összehasonlítható tényállását, a felmerült jogkérdést, az alkalmazandó jogot; egy konkrét jogszabály, konkrét határozatban való értelmezését kell összevetni egy hasonló helyzetben történt másik értelmezéssel, amint azt a Jogegységi Panasz Tanács a többi között a Jpe.II.60.002/2022/3. számú határozatában kifejtette. (Jpe.II.60.060/2023/7.)

[55] A Jogegységi Panasz Tanács a fenti határozataiban rögzítette azt is, hogy az ügyazonosság több tényező által befolyásolt, összetett jogi fogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni például az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát. Alappal kérdőjelezhető meg az ügyazonosság továbbá, például azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén.

[56] Mindemellett nyilvánvalóan eltérően kell vizsgálni az ügyazonosság fennállásának feltételeit eljárásjogi kérdések esetén, figyelemmel arra, hogy előfordulhat: ugyanazon eljárásjogi rendelkezéseket eltérő ténybeli és anyagi jogi alapon elbírálendő ügyekben kell azonosan alkalmazni. E körben tehát annak kell jelentőséget tulajdonítani, hogy az alkalmazott eljárási rendelkezés azonos-e, és az összehasonlítandó ügyekben az alkalmazott normával összefüggésben felvetett absztrakt jogkérdést azonos vagy eltérő módon választották-e meg. (Jpe.II.60.027/2021/8., Jpe.II.60.006/2023/12.)

[57] A támadott és a hivatkozott referenciahatározatok kapcsán megállapítható, hogy azok eltérő ténybeli és anyagi jogi alapon hozott döntések, azonban a jogegységi panaszban felvetett kérdések eljárásjogi jellegűek, a felülvizsgálati kérelem engedélyezésének szabályaira vonatkozik mindhárom állított eltérés tekintetében.

I.

[58] A panaszos által elsőként állított eltérés a Pp. 408. § (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik: „Nincs helye felülvizsgálatnak vagyoni jogi perben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben.” (a továbbiakban: „1. Eltérés”)

[59] A jelen ügyben az „1. Eltérés” tekintetében a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa előrebocsátja: a jogegységi panasz alapjául szolgáló ügyben a másodfokú bíróság a panaszos fellebbezésében előadott eljárásjogi kifogását elbírálva foglalt állást akként, hogy a másodlagos, Ptk. 6:115. § (2) bekezdésére alapított kereset nem tette szükségessé az anyagi pervezetést, mivel erre nézve a panaszos érdemi védekezést nem terjesztett elő. A másodfokú bíróság az ítélete indokolásának [47] és [48] bekezdésében az elsőfokú bíróság ítéletével egyezően állapította meg: „az alperes kérte ugyan a kereset elutasítását, érdemben azonban csak az elsődleges – a Ptk. 6:113. §-ára alapított – keresetre nyilatkozott”, „a másodlagos, a Ptk. 6:115. § (2) bekezdésére alapított keresettel – sem annak jogalapjával, sem az összecszerúságával – szemben érdemi védekezést nem terjesztett elő...”. A másodfokú bíróság továbbá utalt arra is az ítélete indokolásának [50] bekezdésében, hogy az alperes – amint azt az elsőfokú bíróság is rögzítette – a másodlagos kereset jogalapját és összecszerúságát vitató nyilatkozatot először az érdemi tárgyalási szakban tett. Ehhez képest

– az alperes fellebbezésében előadottak alapján – állapította meg a másodfokú bíróság az ítéletének [55] bekezdésében, hogy az alperes hatályos ellenkérelem-változtatást nem terjesztett elő. E körben a másodfokú bíróság utalt arra is: az elsőfokú ítélet jogi indokolása sem hiányos azáltal, hogy csak az alkalmazandó anyagi jogi szabályt és lényegében a felperes által előadott tény- és jogállítások elfogadását tartalmazza.

[60] A Jogegységi Panasz Tanács – a fentiek előrebocsátását követően – az „1. Eltérés” tekintetében azt állapította meg, hogy a támadott határozat nem tér el jogkérdésben a hivatkozott referenciahatározatoktól az alábbiak szerint.

[61] A Kúria a támadott határozatban a Pp. 408. § (2) bekezdésének alkalmazási körében azt állapította meg: a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben, a másodfokú bíróság csak az elsőfokú bíróság ítéletének [132] bekezdésében foglalt indokait pontosította az alperes perbeli jognyilatkozatainak eljárásjogi értékelésével kapcsolatban {támadott határozat, Indokolás [6]}. Ehhez képest a panaszos által hivatkozott Pfv.20.954/2020/5. számú határozat [38] bekezdésében arra a következtetésre jutott a Kúria, hogy a Pp. 408. § (2) bekezdése alkalmazásának azért nincs helye, mivel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi indokolását jelentősen kiegészítette.

[62] A panaszos által hivatkozott Gfv.30.002/2024/10. számú referenciahatározat esetében a Kúria megállapította: a jogerős ítélet indokolásának [42] bekezdésében is egyértelművé tette a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság érdemben helytálló döntésének indokait csak részben osztotta, az alperes harmadlagosként megjelölt ellenkérelmének alapossága tekintetében az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétes következtetésre jutott, azt is alaptalannak találva, ezért a Pp. 408. § (2) bekezdés alkalmazásának nem volt helye. A hivatkozott ügyben tehát nem állnak fenn azok a feltételek, amelyeket a Kúria a támadott határozatban megjelölt, amelyek lényege, hogy az első- és másodfokú bíróságok álláspontja a keresettel érvényesített jog és az érdemi védekezés által körülhatárolt jogvita érdemi eldöntése szempontjából jelentős kérdésekben megegyezett, így az eltérés megállapíthatósága teljességgel kizárt.

[63] A Kúria a panaszos által hivatkozott Gfv.30.450/2023/7. számú referenciahatározat [45] bekezdésében arra utalt, hogy a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésekre utalással ugyan, de nem azonos jogi indokolással hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét: a másodfokú bíróság jogi álláspontja az elsődleges, kártérítési és a másodlagos, jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránti kereset tekintetében egyaránt eltért az elsőfokú bíróságétól. Nem alapozza meg az eltérés megállapíthatóságát a panaszosnak az az érvelése sem, hogy az elsőfokú eljárásban mellőzött, míg a másodfokú eljárásban elbírált védekezés okán „ellenkező irányú, de azonos logikájú” a referenciahatározat szerinti és a jelen ügy, mivel a hivatkozott ügyben az első- és másodfokú bíróság az adott per alpereseivel szemben előterjesztett kártérítési keresetet más-más okból találta megalapozatlannak, míg a támadott határozat esetében lényegében egyező következtetésre jutottak az első- és másodfokú bíróságok a tekintetben: a kártérítési keresettel szemben az alperes érdemi védekezést nem terjesztett elő.

[64] A Kúria a panaszos által hivatkozott Gfv.30.372/2023/7. számú referenciahatározat [32] bekezdésében utalt arra: a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben helybenhagyta ugyan, de eltérő indokolás mellett. A referenciahatározat [20] bekezdése szerint a másodfokú bíróság észlelte az elsőfokú bíróság által vétett anyagi pervezetési hibákat az egyes kereseti kérelmek ellentmondásossága, illetve a másodlagos kereset tekintetében a bizonyítási érdekekkel kapcsolatos tájékoztatás körében, azonban az ezeket érintő érdemi másodfokú felülbírálat elvégezhetősége hiányában a másodfokú eljárásában az anyagi pervezetés pótlására nem látott lehetőséget. Mindezeket túl – amint arra a Kúria a

referenciahatározat [18] bekezdésében rámutatott – a másodfokú bíróság kifejtette azt is: eltérő indokokból értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy alaptalan az elsődleges kereset. A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással való helybenhagyása fel sem merülhetett.

[65] A Kúria a panaszos által hivatkozott Gfv.30.177/2023/4. számú referenciahatározat [20] bekezdésében hangsúlyozta: bár a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság érdemi elutasító döntésével, azonban az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi levezetéssel, általa érdemben vizsgált arányosítási elszámolás eredményeként kimondott jogszerű felmondásra alapítottan részben eltérő indokolással, ezért a Pp. 408. § (2) bekezdése szerinti kizárás sem érvényesült. A Jogegységi Panasz Tanács kiemeli, hogy a panaszos ezzel az üggyel kapcsolatban az azonos eljárásjogi helyzetre nem is utalt, hanem csupán a Pp. 408. § (2) bekezdésének alkalmazási körében a tartalmi vizsgálat követelményét hangsúlyozta.

[66] A panaszos a Kúria Pfv.20.350/2023/6. számú határozata esetében sem indokolta, hogy kifejezetten miben látja a támadott határozat és a referenciahatározat összevethetőségét, mindössze a Pp. 408. § (2) bekezdése alkalmazásával kapcsolatos álláspontját mutatta be, nevezetesen azt, hogy a „pontosítás” részben eltérő indokolást jelent mindkét ügyben.

[67] A panaszos által felhívott Pfv.21.264/2022/12. számú határozat [38] bekezdésében is azt állapította meg a Kúria: bár a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, határozatának indokolása eltér az elsőfokú bíróság ítélete indokolásától. A támadott határozattal összefüggésben a panaszos abban jelölte meg az ügyazonosságot, hogy mind a hivatkozott, mind a jelen ügyben egy adott jognyilatkozatot másként minősít a másodfokú bíróság, mint az elsőfokú bíróság. Ezzel szemben a hivatkozott ügyben a másodfokú bíróság álláspontja abban tért el az elsőfokú bíróságtól, hogy míg az elsőfokú bíróság következtetése szerint az alperes a 2020. február 4-én kelt levele az elbirtoklást, a másodfokú bíróság szerint az a véglegesség tudatával történő birtoklást szakította meg, míg a jelen ügyben a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően állapította meg az érdemi védekezés hiányát.

[68] Az „1. Eltérés” körében a panaszos hivatkozott a Kúria Gfv.30.477/2023/2. számú végzésére is, abból azt emelte ki, hogy a Kúria határozata indokolásának [33] bekezdése alapján az érvényesített jog és az érdemi védekezés által körülhatárolt jogvita érdemi eldöntése szempontjából jelentős kérdésekben maradéktalanul megegyezett az eljáró bíróságok álláspontja, de azt nem fejtette ki: a támadott határozat és a referenciahatározat eljárásjogi kérdésben pontosan mennyiben feleltethető meg egymásnak. A Kúria e referenciahatározata [31] bekezdésében kifejtette azt is: a Pp. 383. § (2) bekezdésén alapuló helybenhagyó ítélet akkor is megfelel a Pp. 408. § (2) bekezdés szerinti döntés kritériumainak, ha a másodfokú bíróság az ítélet indokolásában értékeli a fél másodfokú eljárásban megtett perbeli cselekményeit, illetve, ha az elsőfokú bíróság által is helyesnek tartott és a döntést megalapozó érveit további érvekkel kiegészíti, vagy a fellebbezés további hivatkozásaival kapcsolatban kifejti az álláspontját, ha egyébként a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet azonos jogszabályi rendelkezésekre utalással és a döntés indokait illetően azonos jogi indokolással hagyta helyben.

[69] A támadott határozattal kapcsolatban – a fentiekre tekintettel – kiemelendő, hogy az megfelel a Kúria Gfv.30.477/2023/2. számú végzésében foglalt követelménynek: a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét arra tekintettel egészítette ki, hogy az alperes fellebbezésében az anyagi pervezetés elmaradását sérelmezte, és mutatott rá arra az elsőfokú bírósággal egyezően, hogy a másodlagos kereset kapcsán az alperes nem terjesztett elő érdemi védekezést, továbbá emelte ki, hogy az alperes csupán az érdemi tárgyalási szakban terjesztett elő érdemi védekezést a másodlagos keresettel szemben. A jogvita és az érdemi védekezés keretei tehát az első- és másodfokú eljárásban is azonosak voltak, és ezeket mind az első- és másodfokú bíróság tartalmában azonos módon rögzítette; a másodfokú bíróság a

fellebbezésre tekintettel tette egyértelművé, hogy a másodlagos kereset további vizsgálatára nincs lehetőség.

[70] Ezzel összefüggésben szükséges utalni a 3417/2024. (XI. 28.) AB határozatra is, amelyben az Alkotmánybíróság a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságával összefüggésben kifejtette: a Kúriának számot kell adnia arról, hogy az első- és másodfokú bíróság ítéletének indokolásbeli különbségei milyen hatással vannak a Pp. 408. § (2) bekezdésének alkalmazhatóságára {3417/2024. (XI. 28.) AB határozat, Indokolás [56]}. Megállapítható, hogy a támadott határozat ennek megfelel, mivel abban a Kúria – amint arra a Jogegységi Panasz Tanács már utalt – a Pp. 408. § (2) bekezdésének alkalmazási körében kiemelte: a másodfokú bíróság értékelése szerint az elsőfokú bíróság a kereset szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, valamint érdemi döntése is helyes. A másodfokú bíróság csak az elsőfokú ítélet [132] bekezdésében foglalt indokait pontosította az alperes perbeli jognyilatkozatainak eljárásjogi értékelésével kapcsolatban. Az eljáró bíróságok álláspontja tehát megegyezett a jogvita érdemi eldöntése szempontjából jelentős kérdésekben. A Jogegységi Panasz Tanács rámutat arra is, hogy a másodfokú bíróságnak a fellebbezésekben foglalt érveket a kérelemhez kötöttség eljárási elvéből következően szükséges megválaszolnia, ami nem ellentétes a Pp. 408. § (2) bekezdésével, különösen ha a másodfokú bíróság egyértelműen kifejezésre juttatja azt is, hogy egyetért az elsőfokú ítélet indokolásával {3023/2024. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [27]}.

[71] Az „1. Eltérés” kapcsán a Jogegységi Panasz Tanács kiemeli azt is: a panaszos feladata a támadott határozat és az összehasonlításul hivatkozott határozatok közötti ellentét feltárása (Jpe.I.60.011/2021/3.). A panaszos azonban valójában azt sérelmezte, hogy a támadott határozatban a Kúria a hivatkozott határozatokban is megjelenő jogelvek alkalmazása mellett, az első- és a másodfokú ítéletet érdemben vizsgálva azt állapította meg, hogy az adott ügyben az eljáró bíróságok álláspontja megegyezett a jogvita érdemi eldöntése szempontjából jelentős kérdésekben, és emiatt úgy ítélte meg, hogy a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét.

[72] A Jogegységi Panasz Tanács rámutat: amint arra a támadott határozattal egyezően a panaszos is utalt, a Kúria egységes gyakorlata (pl.: Pfv.21.058/2022/2., Pfv.21.248/2023/2., Gfv.30.415/2023/2., Pfv.20.509/2024/2., PK vélemény 11. pontja) szerint a másodfokú ítélet indokolásában hivatkozott jogszabályhely vagy az indokolás tartalma alapján a Kúria állapítja meg – azt hivatalból vizsgálva –, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta-e helyben. Ennek megállapítása – vagyis annak vizsgálata, hogy a keresettel érvényesített jog és az érdemi védekezés által körülhatárolt jogvita érdemi eldöntése szempontjából jelentős kérdésekben megegyezett-e az eljáró bíróságok álláspontja – minden esetben egyedi mérlegelést igényel.

[73] Mindezekre tekintettel az „1. Eltérés” tekintetében a támadott határozat és a hivatkozott határozatok között eltérés nem állapítható meg: a Pp. 408. § (2) bekezdés alkalmazási feltételeit minden ügyben ugyanolyan módon határozta meg a Kúria, azonban a támadott határozat és a hivatkozott referenciahatározatok esetében eltérő eljárásjogi helyzeteket kellett értékelnie, és ennek eredményeként jutott más következtetésre a támadott határozatban, mint a referenciahatározatokban.

[74] E körben ismételten hangsúlyozza a Jogegységi Panasz Tanács, hogy a jogegységi panasz eljárás nem jelentheti a felülvizsgálati eljárás megismétlését, továbbá az abban szereplő indokolás felülmérlegelését, korrigálását sem {Jpe.II.60.036/2024/23., Indokolás [49]}.

[75] A panaszos az „1. Eltérés” tekintetében a Pfv.21.093/2018/3. számú és a Pfv.21.056/2020/9. számú határozatoktól való eltérésre is utalt, de ezekkel összefüggésben semmilyen érvelést nem adott elő, így e hivatkozásai érdemben nem voltak vizsgálhatóak.

II.

[76] A panaszos részéről hivatkozott második eltérés a Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem tartalmi elemeire vonatkozik (a továbbiakban: „2. Eltérés”).

[77] A „2. Eltérés” kapcsán a panaszos azt állítja, hogy a Kúria a támadott határozatban a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem visszautasítása során a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont cd) alpontjának értelmezésében tért el a megjelölt referenciahatározatoktól (Gfv.30.438/2022/9. és Pfv.20.706/2024/2. számú határozatok). A Kúriának azt a megállapítását kifogásolta, amely szerint a panaszos a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében nem jelölt meg olyan jogkérdést, amellyel összefüggésben az alapul szolgáló jogértelmezés érdemben vizsgálható lenne, és emiatt a kérelmet nem látta érdemi elbírálásra alkalmasnak.

[78] A panaszos álláspontja szerint a jogegységi panasz eljárásban az vizsgálendő, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet visszautasító végzés meghiúsította-e annak az általa állított jogsértésnek az orvoslását, hogy a másodfokú határozat a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

[79] Ezzel összefüggésben a Kúria mindenekelőtt rámutat: a Bszi. 41/B. § (1) és (2) bekezdése zárt rendszert alkot annak érdekében, hogy a jogegység megbomlása minden eljárást lezáró határozat esetén orvosolható legyen. Az (1) bekezdése a referenciahatározat(ok)tól eltérő jogerős, felülvizsgálattal támadott határozat esetén biztosít jogorvoslatot, feltéve, hogy az eltérést – amelyre a felülvizsgálati kérelemben hivatkoznia kell a félnek – a Kúria a felülvizsgálati eljárás során nem orvosolja. Ebben az esetben a Kúria bármely határozata támadható. A (2) bekezdés esetén a Kúriának a referenciahatározat(ok)tól eltérő határozata a jogerős határozatra tekintet nélkül támadható, mivel ilyenkor nem a felülvizsgálni kért jogerős határozat okozta az eltérést, hanem éppen a Kúria döntése {Jpe.II.60.040/2024/4., Indokolás [5]}.

[80] Az adott esetben azonban a panaszos – az alábbiakban részletesen kifejtett okokból – nem mutatta be, hogy a Kúria határozata annak ellenére nem orvosolta a sérelmét, hogy erre a felülvizsgálati kérelem (a konkrét ügyben: a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem) lehetőséget kínált volna.

[81] A panaszos hivatkozása szerint a támadott határozat „a visszautasító rendelkezése körében” eltért a Gfv.30.438/2022/9. és Pfv.20.706/2024/2. számú határozatoktól, amelyek alapján nem a visszautasítás, hanem a kérelem érdemi elbírálása lett volna szükséges. Álláspontja szerint az ügyszakosság a hivatkozott határozatok és a támadott határozat között azért áll fenn, mert „ténykérdés, hogy a Pp. 410. § (2) bekezdése szerinti tartalmi feltételek a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben megjelölésre kerültek”, és ennek alapján a hivatkozott határozatok szerint érdemben kellett volna a kérelmet elbírálni a visszautasítás helyett.

[82] A Gfv.30.438/2022/9. számú határozat kapcsán arra hivatkozott, hogy a felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt. A panaszos úgy vélte, hogy „az, hogy a felülvizsgálati kérelmet benyújtó álláspontja szerinti szabálysértés ilyen lényeges kihatással járó eljárási szabálysértés, már az érdemi elbírálásra tartozik”. Hivatkozása szerint az eljárásjogi jogszabály megjelölése önmagában alkalmassá teszi a felülvizsgálati kérelmet annak érdemi elbírálására.

[83] E határozat kapcsán azonban a panaszos az összevethetőséghez szükséges ügyszakosság bemutatását elmulasztotta, különös tekintettel arra is, hogy a referenciahatározat alapjául szolgáló ügyben felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet nem kellett előterjeszteni, így a Kúria ebben az ügyben nem a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem tartalmára vonatkozó eljárási szabályokat értelmezte. Mindezekre tekintettel a „2. Eltérés” tekintetében a támadott határozat és a Gfv.30.438/2022/9. számú referenciahatározat nem vethetők össze, ami az eltérés vizsgálatát nem teszi lehetővé.

[84] A „2. Eltérés”-sel összefüggésben a panaszos a Pfv.20.706/2024/2. számú határozatra is hivatkozott, amelyben a Kúria a felülvizsgálatot megtagadta. A referenciahatározat [22] bekezdését megjelölve állította, hogy a Pp. 410. § (2) bekezdése szerinti kötelező tartalom, amely hiányában a kérelem visszautasításának lenne helye, a kérelemben megvolt, mivel az a felülvizsgálni kért ítéletet, az ügy érdemére kiható jogszabálysértést és az engedélyezést megalapozó okokat tartalmazta. Erre tekintettel álláspontja szerint a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásának lett volna helye.

[85] A panaszos e határozat kapcsán is elmulasztotta az összevethetőséghez szükséges ügyszakosság bemutatását, ezáltal az eltérés vizsgálatára nem volt lehetőség.

[86] Utal a Kúria arra is, hogy a Jogegységi Panasz Tanács gyakorlata szerint a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet visszautasító határozattal szemben benyújtott jogegységi panasz elbírálása szempontjából a felülvizsgálatot megtagadó határozatok összevetésre általában nem alkalmasak, mert a határozatok típuskülönbsége eltérő követelmények vizsgálatát fejezi ki. {Jpe.I.60.001/2023/9., Indokolás [34]}

[87] Emellett a Jogegységi Panasz Tanács hangsúlyozza, arra is, hogy önmagában az, hogy a panaszos nem ért egyet a támadott határozatban megjelenő jogi értékeléssel – más szóval, hogy a támadott határozattal szemben a saját álláspontja az, hogy megjelölte azt a jogkérdést, amelyben az eltérést állítja – nem alapozza meg a jogegységi panaszt {Jpe.II.60.046/2022/6., Indokolás [100]}. E körben rámutat a Kúria arra is, hogy a referenciahatározat a támadott határozattal összhangban kimondja: a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem Pp. 410. § (2) bekezdés a)-c) pontjaiban rögzített bármely tartalmi kellékének hiánya a Pp. 410. § (4) bekezdése értelmében önmagában megalapozza a felülvizsgálat engedélyezése iránt előterjesztett kérelem érdemi vizsgálat nélküli visszautasítását, illetve kizárja az engedélyezés iránti kérelem érdemi vizsgálatát. Amint arra is rámutatott, hogy a jogerős ítélettel szemben állított jogszabálysértés nem azonos az engedélyezést megalapozó jogkérdéssel {Pfv.20.706/2024/2., Indokolás [23]-[25]}.

[88] A panaszos a „2. Eltérés” vonatkozásában a Gfv.30.389/2023/2. számú határozatra is utalt akként, hogy „ha megállapítható a jogerős ítélet a Kúria által meghozott és közzétett határozattól eltér, a fél által állított jogszabálysértésre tekintettel a felülvizsgálatot engedélyezni kell, a Kúriának mérlegelési joga nincs”. E körben szintén elmulasztotta az ügyszakosság bemutatását és azt sem fejtette ki, hogy a támadott határozat pontosan mennyiben tér el a hivatkozott határozattól, így ez az érvelése érdemben nem volt vizsgálható.

III.

[89] A harmadik eltérés a Pp. 409. § (2) bekezdésére alapított felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem tartalmi elemeit érinti (a továbbiakban: „3. Eltérés”).

[90] A „3. Eltérés” kapcsán a panaszos a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozással – a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében – előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem tartalmi elemeire vonatkozó Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont ca) alpontjának értelmezését kifogásolta.

[91] Arra hivatkozott, hogy a támadott határozat szerint a „felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem tartalmazza a 2021.01.01. napját követően alkalmazandó jogszabályi rendelkezések bírói gyakorlatát, nem indokolja, hogy az mennyiben nem egységes vagy az egységes joggyakorlat alapján az miért veszélyeztetett, illetve nem is jelölt meg határozatokat. Emellett nem jelölt meg olyan jogkérdést, amelynek elvi jelentősége és bírói gyakorlata érdemben vizsgálható lenne”.

[92] Ezzel szemben a panaszos álláspontja szerint éppen arra hivatkozással kérte a felülvizsgálat engedélyezését, mert nincs olyan elérhető, hivatkozható gyakorlat, amely az általa megjelölt jogszabályváltozás kapcsán összehasonlíthatóvá tenné a felülvizsgálattal támadott döntést más, már közzétett határozattal. Meggyőződése szerint a jogszabályváltozás folytán az a helyzet fenyeget a másodfokú ítélet hatályban tartásával, amely a ki nem alakult jogegység ellen hat. A panaszos maga is úgy fogalmaz: „Ha a megváltozott eljárási jogszabály helytelen alkalmazása mellett marad hatályban egy jogerős ítélet, az a jogegységi elv alapján előbb-utóbb – feltételezve, hogy az alperesi álláspont helyes, és a másodfokú ítélet jogalkalmazása helytelen – a kialakítandó jogegységet veszélyezteti”. Hozzátette azt is, hogy a jogegység veszélyeztetésének felvetése önmagában alkalmas arra, hogy az adott kérdésről a Kúria érdemben döntsön.

[93] A panaszos a „3. Eltérés” tekintetében a Kúria Gfv.30.477/2023/2. és Gfv.30.425/2023/3. számú, a felülvizsgálatot megtagadó határozataira hivatkozott, előbbi indokolásának [40] bekezdését, utóbbinak pedig a [12] bekezdését megjelölve.

[94] A Kúria először is rámutat: a panaszostól elvárható, hogy a panaszában állítson fel párhuzamot a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok, az eljárás kereteit meghatározó kérelmi elemek hasonlóságára utalva. Szükséges továbbá az is, hogy mutassa be, a közzétett döntésekben milyen elvi megállapításokat rögzítettek, ugyanezen jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el az ítélkező tanács, és indokolja meg, miben látja a közzétett és támadott kúriai döntés közötti eltérést. Nem megfelelő az érvelés, ha az nem a közzétett kúriai döntésre, hanem annak kezdeményezői értelmezésére koncentrál, és ezzel elszakad a kúriai döntés elvi magjától. Az ügyazonosság lényeges elemeinek vagy az ezzel kapcsolatos jogi érvelésnek a hiánya esetén sikerrel nem állíthatja a panaszos, hogy az ítélkező tanács jogegységet sértő módon járt el. {Jpe.I.60.005/2021/5., Indokolás [36]}

[95] A fentieket is szem előtt tartva a Kúria azt állapította meg, hogy a Gfv.30.477/2023/2. számú referenciahatározat és a támadott határozat esetében a jogegységi panasz eljárásban vizsgálendő jogkérdés szempontjából releváns kérelmi elemek eltérnek, ugyanis az alapul szolgáló ügyekben előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmek jogalapja eltér. A referenciahatározatban a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont mindkét fordulata (a joggyakorlat egységének, illetve továbbfejlesztésének biztosítása) és a b) pont mindkét fordulata (a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége) alapították {Gfv.30.477/2023/2., Indokolás [22]}. Ehhez képest a támadott határozatban a felülvizsgálat engedélyezését két okból kérték. Egyrészt két közzétett határozattól jogkérdésben való eltérés miatt a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján. Másrészt a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulata alapján {támadott határozat, Indokolás [8]}.

[96] A két ügy között azonosság mindösszesen annyiban mutatkozhat, hogy – egyéb hivatkozások mellett – mindkét felülvizsgálati kérelemben megjelölték a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulatát is.

[97] A panaszos a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjával összefüggésben a referenciahatározat indokolásának [40] bekezdésére hivatkozott, ami álláspontja szerint azt rögzíti, hogy „a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára akkor hivatkozhatnak a felek, ha a

jogszabályokban változás következett be, amely kétségesse teszi, hogy a meglévő iránymutatások továbbra is irányadóak lennének”.

[98] A Kúria e helyütt utal arra, hogy a határozatok eltérésének vizsgálata során a Jogegységi Panasz Tanács csak a határozatok tényleges tartalmát teszi vizsgálat tárgyává, tehát azokat a rendelkezéseket és indokolási elemeket, amelyekről a Kúria egyértelműen határozott. A határozatokból levont indítványozói következtetés, az ahhoz fűzött feltevések vagy a határozat tartalmának egyoldalú értelmezése sikeres jogegységi panasz alapjául nem szolgálhat {Jpe.II.60.072/2023/13., Indokolás [56]}.

[99] Ezzel összefüggésben a Kúria rögzíti: a panaszos által megjelölt referenciahatározat indokolásának [40] bekezdésében szereplő állítás kizárólag a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának második fordulatára vonatkozik, tehát arra az esetre, ha a felülvizsgálat engedélyezését a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségessége miatt kéri.

[100] Ehhez képest a támadott határozatban a Kúria kifejtette, hogy a panaszos az engedélyezés iránti kérelmet – a Pp. 409. § (3) bekezdése mellett – a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulatára hivatkozva terjesztette elő. Következésképpen megállapítható, hogy a támadott határozatban és a referenciahatározatban (annak a panaszos által hivatkozott bekezdésében) a Kúria eltérő jogszabályi rendelkezéseket (ugyanazon bekezdés két különböző fordulatát) értelmezett.

[101] További különbség, hogy a támadott határozatban a Kúria rögzítette azt is, hogy a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont ca) alpontja által megkívánt, az engedélyezést megalapozó jogkérdés megjelölése is hiányzik {támadott határozat, Indokolás [15]}. A panaszosnak a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjára hivatkozással előterjesztett engedélyezés iránti kérelme emiatt sem volt érdemi elbírálásra alkalmas.

[102] Utal a Kúria arra is, hogy a panaszos által megjelölt referenciahatározat a fentiek mellett a támadott határozatban szereplővel egyező megállapítást tartalmaz a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulatára vonatkozóan, amikor kimondja, hogy Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának mindkét fordulatára hivatkozással kért engedélyezés – egyes megjelölt jogkérdések tekintetében – bírósági döntésekre való hivatkozás hiányában sem az egységes, sem a szétartó bírói gyakorlatot nem igazolta az engedélyezés iránti kérelmet előterjesztő fél.

[103] A „3. Eltérés” kapcsán megjelölt másik, Gfv.30.425/2023/3. számú határozatnak a [12] bekezdésére hivatkozott a panaszos, és állította, hogy e szerint „az 1/2021. PK vélemény 3. pontja alapján akkor lehetséges a jogerős ítélet felülvizsgálata, ha ugyan nem alakult ki szétartó bírói gyakorlat, de olyan jogértelmezési kérdés vetődik fel, amellyel kapcsolatosan a Kúria korábban még nem foglalt állást, ilyennek tekintendő például, ha egy új jogszabály értelmezése elvi iránymutatást követel”.

[104] Ebben az ügyben a felülvizsgálat engedélyezését a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alapján, a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége okán kérték. Erre figyelemmel – a Gfv.30.477/2023/2. számú referenciahatározat kapcsán kifejtettekre visszautalva – rögzíti a Kúria, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben megjelölt engedélyezési okok egyezőségének hiányában a referenciahatározatok nem összevethetők, mivel a Kúria a referenciahatározatban és a támadott határozatban eltérő jogszabályi rendelkezéseket értelmezett.

[105] Ismételten kiemeli a Jogegységi Panasz Tanács, hogy a határozatok eltérésének vizsgálata során csak a határozatok tényleges tartalmát teszi vizsgálat tárgyává, tehát azokat a rendelkezéseket és indokolási elemeket, amelyekről a Kúria egyértelműen határozott. A határozatokból levont indítványozói következtetés, az ahhoz fűzött feltevések vagy a határozat tartalmának egyoldalú értelmezése sikeres jogegységi panasz alapjául nem szolgálhat {Jpe.II.60.072/2023/13., Indokolás [56]}.

Elvi tartalom

[106] A Pp. 408. § (2) bekezdésének értelmezése során annak vizsgálata, hogy a keresettel érvényesített jog és az érdemi védekezés által körülhatárolt jogvita érdemi eldöntése szempontjából jelentős kérdésekben megegyezett-e az eljáró bíróságok álláspontja, minden esetben egyedi mérlegelést igényel. A támadott határozat és a hivatkozott határozatok között eltérés nem állapítható meg, ha a Pp. 408. § (2) bekezdés alkalmazási feltételeit minden ügyben ugyanolyan módon határozta meg a Kúria, azonban a támadott határozat és a hivatkozott referenciahatározatok esetében eltérő eljárásjogi helyzeteket kellett értékelnie, és ennek eredményeként jutott más következtetésre a támadott határozatban, mint a referenciahatározatokban.

Záró rész

[107] A jogegységi panasz eljárásban az államot terhelő költség nem merült fel, a panaszos az eljárási illetéket előzetesen megfizette, amelynek viselésére is köteles a Bszi. 41/D. § (4) bekezdése értelmében. A felek a jogegységi panasz eljárással összefüggésben a költségeik megtérítését nem kérték. Mindezekre tekintettel a jogegységi panasz eljárásban felmerült költségekről a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

[108] A Jogegységi Panasz Tanács a jogegységi panasz elbírálásához nem tartotta indokoltnak tárgyalás tartását, ezért a Bszi. 41/C. § (8) bekezdésére figyelemmel a panaszt tárgyaláson kívül bírálta el.

[109] A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.

Budapest, 2025. május 19.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyarmathy Judit s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Gimesi Ágnes Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró